

Nr 28.

Av herr von Seth m. fl., angående strängare restriktioner i fråga om utländska studenters rätt att studera och avlägga examina vid svenska universitet och högskolor m. m.

I de likalydande motionerna nr I: 250 och II: 129 vid 1934 års riksdag anmärktes på förekomsten av vissa utländska studerande vid våra universitet och högskolor. Motionärerna yttrade: »I detta sammanhang bör även den märkbara ökningen i antalet utländska studerande vid universitet och högskolor påtalas. Det kan icke anses önskvärt, att på samma gång som ett akademiskt proletariat hotar, det beredes utlänningar möjlighet att studera och eventuellt avlägga examina vid svenska universitet, eftersom detta är möjligt sedan de efter fullbordad studietid ofta kunna söka svenskt medborgarskap.»

I sitt utlåtande nr 12/1934 anmärkte andra lagutskottet: »Emellertid kan icke förnekas, att på senare tid en invandring till vårt land förekommit, som icke kan tänkas komma att motsvaras av någon nämnvärd utvandring. Utskottet avser närmast det antal tyska medborgare, som med hänsyn till börd eller åskådning icke anse sig ha möjlighet att kvarbliva i sitt hemland utan söka sig utomlands, bland annat till vårt land. Sådana personer torde ha för avsikt att för framtiden slå sig ned här, och de komma givetvis att konkurrera med den inhemska arbetskraften på skilda områden. I sinom tid torde de komma att ingiva ansökningar om att bli svenska medborgare. Så torde med säkerhet vara fallet bland annat beträffande studerande, vanligen av judisk börd, vilka ingiva ansökningar om tillstånd att få avlägga examina vid svenska universitet och högskolor. Hava de erhållit tillstånd härtill samt avlagt examen, torde de med visst fog kunna räkna med att få kvarstanna här i landet och arbeta i sitt yrke. Huru de svenska myndigheterna skola ställa sig till detta spörsmål, som senast berörts, torde tarva ett allvarligt övervägande.»

Så långt vi känna, hava myndigheterna ännu icke upptagit denna fråga till diskussion.

Under föreliggande omständigheter kunna vi icke anse det som annat än ytterst felaktigt, om nämnda studerande tillåtes att kvarstanna och småningom för alltid slå sig ned här i landet. Ingenting kan invändas mot att studerande från de nordiska länderna komplettera sina bristfälliga utbildningsmöjligheter med en studietid i vårt land eller ett visst utbyte av kvalificerade studerande mellan olika länders institutioner enligt vetenskapens internationella natur. Alla dessa sistnämnda studerande ha också för avsikt att sedermera omsätta sina här förvärvade kunskaper i sitt eget land. De omnämnda tyska studerandena däremot ha uppenbarligen för avsikt att kon-

kurrera med sina svenska kamrater från universiteten. Även om dessa utlänningar skulle vara endast ett fåtal, måste likväl en sådan nationalisering av dessa te sig som mindre önskvärd.

Motionärerna anse därför, att myndigheterna för studerande av denna kategori böra tydligt klargöra, att de icke kunna få kvarstanna i Sverige längre tid än vad som fordras för studiernas fullbordande. Därefter förlänges icke deras uppehållstillstånd. Lika osympatiskt vore det att tänka sig, att dessa studenter först under föregivande av enbart studieskäl skulle erhålla dispens för att avlägga examen och sedan med stöd av sina examenspapper skulle begära fortsatt uppehållstillstånd och eventuellt arbetstillstånd under förbärande av att det skulle vara orätt att förvägra dem sådant tillstånd, då de nedlagt så mycket arbete på sin svenska examen, som f. ö. i många fall knappast kan nyttiggöras i utlandet — såsom t. ex. beträffande juridik. På grund av här ovan anförda skäl synes det oss också naturligt, att den tid vederbörande vistats här för studier icke bör räknas honom tillgodo vid en eventuell ansökan om svenskt medborgarskap.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om att strängare restriktioner införas vid vederbörande myndigheters behandling av ärenden rörande vissa utländska studenter rätt att få studera och avlägga examina vid svenska universitet och högskolor samt strängare praxis vid beviljande av medborgarskap åt sådana även tillämpas.

Stockholm den 13 januari 1936.

T. G. v. Seth.

R. Lundqvist.

E. Thorell.

G. Arnemark.